

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

курсів підвищення кваліфікації керівного складу
освітніх установ

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

 В. С. Курило

(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
вводиться в дію з 1 січня 2021 р.

Ректор С. В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

Старобільськ – 2020

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації керівного складу освітніх установ затверджено на засіданні кафедри публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами

Протокол №2 від 17.09.2020 р.

Завідувач кафедри Хриков Є.М. Хриков

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри (публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами) у складі: Хрикова Є.М. доктор педагогічних наук, професор (e-mail: enxr@ukr.net), Кравченко О.І. доктор педагогічних наук, доцент, (e-mail: olenakravchenko10@gmail.com), Васіньової Н.С. кандидат педагогічних наук, доцент (e-mail: ned1235@ukr.net).

Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

Мета програми: ознайомити слухачів із сутністю та значенням управлінської теорії для практики управління освітнім закладом, формувати у слухачів компетентності, необхідні для аналізу, моделювання, організації функціонування управлінських та освітніх систем, які відповідають сучасним тенденціям розвитку менеджменту та освіти.

Завдання:

- поглиблення та вдосконалення знань про сутність та тенденції розвитку загального та освітнього менеджменту;
- розвиток комунікативних компетентностей, пов'язаних з врахування типологічних особливостей працівників у процесі управління, аксіологічними та етичними засадами менеджменту;
- розвиток компетентностей, пов'язаних з моделюванням змісту управлінської діяльності;
- вдосконалення навичок рефлексії управлінської діяльності; формування потреб у постійній самоосвітній діяльності;
- підготовка до реалізації провідних тенденцій освітнього менеджменту, пов'язаних з забезпеченням стратегічного розвитку, демократизації, інформатизації процесу управління;
- розвиток умінь, пов'язаних з комплексним використанням методів управління освітніми закладами;
- підвищення загальнокультурного рівня.

Програмні результати навчання

Знання:

- Сучасних тенденцій розвитку менеджменту освіти;
- Соціально-правових основ, законодавчих актів у сфері освіти;
- Змісту та особливостей управлінської діяльності керівників освітніх установ в сучасних умовах;
- Сутності аксіологічних, етичних, владних основ управління освітніми установами;

- Сутності стратегічного управління, демократизації та інформатизації управлінської діяльності;
- Системи сучасних методів управління освітніми установами.

Уміння:

- Визначати зміст управлінської діяльності;
- Аналізувати стан управління освітньою установою та напряму подальшого самовдосконалення;
- Визначати напрями розвитку управління освітньою установою відповідно до тенденцій розвитку;
- Розробляти та реалізувати управлінські рішення.

Комунікація:

- Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- Здатність до організації колективної діяльності, реалізації комплексних наукових і освітніх проектів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень;
- Уміння надавати професійні знання, власні точки зору та висновки фахівцям і широкому загалу;
- Уміння налагоджувати зв'язки різних груп стейкхолдерів для вирішення завдань навчального закладу.

Автономія і відповідальність:

- Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним;
- Сформованість обґрунтованої особистісної позиції з актуальних проблем діяльності навчального закладу;
- Здатність створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє реалізації творчого потенціалу працівників та високій якості освіти.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
		кількість годин			
Модуль 1. Теоретичні засади управління освітнім закладом					
1	Зарубіжні наукові школи, теорії та концепції	6		2	4
2	Сутність управління навчальним закладом. Зміст діяльності з управління навчальним закладом	6	2		4
3	Влада в процесі управління навчальним закладом	6	2		4
4	Аксіологічні засади управління навчальним закладом	6		2	4
5	Етика управління навчальним закладом	6		2	4
Загальна кількість годин модуля 1		30	4	6	20
Модуль 2. Макротехнологія управління					
1	Управлінський цикл та функції управління. Функція планування	6	2		4
2	Організація як функція управління	6	2		4
3	Функція контролю	6		2	4
4	Регулювання як функція управління	6		2	4
5	Моніторинг у системі управління навчальним закладом	6		2	4
Загальна кількість годин модуля 2		30	4	6	20
Модуль 3. Актуальні проблеми управління освітніми закладами					
1	Системний підхід до управління навчальним закладом	8	2		6
2	Демократизація управління навчальним закладом	8	2		6
3	Особливості управління навчальними закладами різного типу	6		2	4
4	Інформатизація управління навчальним закладом	8		2	6
Загальна кількість годин модуля 3		30	4	4	22
Модуль 4. Методи управління					

1	Методи одержання інформації, необхідно для управління навчальним закладом	8	2		6
2	Методи розробки управлінських рішень	8	2		6
3	Методи доведення управлінських рішень до виконавців	8		2	6
4	Організаційно-методичні методи управління навчальним закладом	6		2	4
Загальна кількість годин модуля 4		30	4	4	22
Модуль 5. Стратегічне управління					
1	Сутність та специфіка стратегічного управління	8	2		6
2	Стратегія розвитку в освітньому закладі	6	2		4
3	Технологія моделювання стратегічного розвитку університету	8		2	6
4	Теорія та практика ризик-менеджменту	8		2	6
Загальна кількість годин модуля 5		30	4	4	22
Загальна кількість годин освітньої програми		150	20	24	106

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проєкту, по завершенню курсів видається документа встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації. Якщо слухач виконає всі контрольні завдання і тести, то вивчення освітньої програми може бути зараховане як вивчення дисципліни «Теорії та практики управління навчальними закладами» магістерської програми «Управління навчальним закладом».

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ

модуль 1. Теоретичні засади управління освітнім закладом

1. Зарубіжні наукові школи, теорії та концепції менеджменту
2. Сутність управління освітнім закладом
3. Управління освітнім закладом на основі теорії «створення умов»
4. Зміст діяльності з управління освітнім закладом
5. Побудова владних стосунків в процесі управління освітнім закладом
6. Побудова аксіологічної системи освітнього закладу.
7. Побудова етичної системи освітнього закладу.
8. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

модуль 2. Макротехнологія управління

9. Управлінський цикл та функції управління
10. Планування діяльності освітнього закладу.
11. Організаційна діяльність в процесі управління освітнім закладом.
12. Побудова організаційної структури освітнього закладу.
13. Контроль в системі управління освітнім закладом.
14. Моніторинг у системі управління освітнім закладом.
15. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

модуль 3. Актуальні проблеми управління освітніми закладами

16. Реалізація системного підходу в управлінні сучасним навчальним закладом.
17. Побудова системи управління освітнім закладом.
18. Зміст та напрями демократизації управління освітнім закладом.
19. Врахування особливостей управління освітніми закладами різного типу
20. Інформатизація управління освітнім закладом.
21. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

модуль 4. Методи управління

22. Використання методів отримання інформації в управлінні навчальним закладом.
23. Розробка управлінських рішень в управлінні навчальним закладом.
24. Методи доведення управлінських рішень до виконавців у освітньому закладі.
25. Організаційно методичне забезпечення реалізації управлінських рішень в освітньому закладі.
26. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

модуль 5. Стратегічне управління

- 27.Еволюція наукових поглядів на стратегічне управління.
- 28.Сутність стратегічного управління в освітньому закладі.
- 29.Стратегічне планування в освітньому закладі.
- 30.Система стратегій закладу освіти.
- 31.Інструменти стратегічного управління в освітньому закладі.
- 32.Етапи технології моделювання стратегічного розвитку освітнього закладу
- 33.Практика ризик-менеджменту в стратегічному.
- 34.*Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Рекомендована література

Основна навчальна література

1. Дафт Р. Менеджмент. 8-е изд /Р. Дафт //Пер. С англ. под. ред.. С.К.Мордовина. – СПб.: Питер, 2011. – 800 с.: ил. – (Серия «Классика МВА»).
2. ДСТУ ISO 9001:2008 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2008, IDT). – К.: Держпоживстандарт України, 2009. – 34 с.
3. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі / В.Г.Кремень. – 2-е вид. – К.: Т-во «Знання» України, 2011.- 520 с.
4. Кредисов А.И. История учений менеджмента / А.И. Кредисов. – К.: ВИРА – Р, 2000. – 336 с.
5. Освітній менеджмент в умовах змін: Навчальний посібник /Л.Калініна, Л.Карамушка, Т.Сорочан, Р.Шиян та ін./ За ред. В.Олійника, Н.Протасової. – Луганськ : СПД Резніков В.С., 2011. -308 с.
6. Хриков Є.М.. Управління навчальним закладом. Навч. посіб. Ч.1– Х.: ФОП Андреев К.В., 2016. – 354 с.
7. Хриков Є.М.. Управління навчальним закладом. Навч. посіб. Ч.2.– Х.: ФОП Андреев К.В., 2016. – 338 с.
8. Шаповал М.І.Менеджмент якості Навчальний посібник / М.І. Шаповал. Київ: Знання. - 2007.- 471с.

Додаткова навчальна література

1. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навч. посіб. / В.А. Василенко — К.: ЦУЛ, 2002. — 420 с.
2. Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчально-методичний посібник / Г.П. Васянович. – Львів, - «Норма».- 344 с.
3. Гах Й. Етика ділового спілкування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Й.Гах. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 160 с.
4. Десятов Т.М., Коберник О.М., Тевлін Б.Л., Чепурна Н.М. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом / Т.М. Десятов, О.М. Коберник, Б.Л. Тевлін, Н.М. Чепурна . — Х.: Основа, 2003. — 240 с.
5. Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент у системі освіти: Навчальний посібник / Г.А. Дмитренко. – К.: МАУП, 1999. – 176 с.

6. Дьюї Джон. Демократія і освіта / Дьюї Джон. – Львів: Літопис, 2003. – 294 с.
7. Забродська Л.М. Інформатизація закладу освіти: управлінський аспект / Л.М. Забродська. – Х.: Видав. група «Основа», 2003. – 240 с.
8. Калініна Л.М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології: Монографія / Л.М. Калініна. – К.: Інформавтодор, 2008. – 472 с.
9. Крижко В.В. Аксіологічний потенціал державного управління освітою. Навчальний посібник / В.В. Крижко, І.О. Мамаєва. – К.: Освіта України, 2005. – 224 с.
10. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред. О.І. Локшиної – К.: К.І.С., 2004. – 128 с.
11. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом / Т.М. Десятов, О.М. Коберник, Б.Л. Тевлін, Н.М. Чепурна — Х.: Основа, 2003. — 240 с.
12. Організаційно-методичне забезпечення моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти : Монографія / За ред. Ляшенко О.І. – К. : Педагогічна думка, 2013. – 160 с.
13. Пікельна В.С., Удод О.А. Управління школою / В.С. Пікельна, О.А. Удод . — Д.: Альфа, 1998. — 284 с.
14. Політологія: Підручник /В.Ф.Цвих, О.В.Батрименко, В.П.Горбатенко та ін. за заг. ред. В.Ф.Цвих, О.В.Батрименко. – К.: Факультет соціології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010. – 671 с.
15. Рабченюк Т.С. Внутрішкільне управління / Т.С. Рабченюк. — К.: Рута, 2000. — 176 с.
16. Сбруєва А. А. Менеджмент ризиків у вищій освіті: характеристика інноваційного досвіду / А. А. Сбруєва // Управління інноваційним розвитком освіти в суспільстві ризику : [монографія] / [за ред. проф. А.А. Сбруєвої]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – 460 с.

17. Старостіна А. О., Кравченко В. А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб. / А. О. Старостіна, В. А. Кравченко. – К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка»”, 2004. – 200 с.
18. Технологія експертизи управління освітнім процесом у загальноосвітньому навчальному закладі: Наук.-метод. посіб. / А.М. Єрмола, Л.Г. Москалець, О.Р. Суджик, О.М. Василенко. — Х.: Пошук, 2000. — 260 с.
19. Тоффлер Е. Нова парадигма влади / Е. Тоффлер //Пер. С англ. Наталки Бородукової. – К.: Акта, 2003. – 685 с.
20. Управління навчальним закладом: Навчально-методичний посібник. У двох частинах Ч.1. Абетка менеджера освіти /О.І.Мармаза, О.М. Касьянов, В.В. Григораш та ін.. – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. – 160 с.
21. Управління навчальним закладом: Навчально-методичний посібник. У двох частинах Ч.2. Ключ до професійного успіху /О.І.Мармаза, О.М. Касьянов, В.В. Григораш та ін.. – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. – 152 с.
22. Хрыков Е.Н. Внутришкольный контроль: состояние, концепция, перспективы развития / Е.Н. Хрыков. — Луганск: Изд-во Восточноукр. гос. ун-та, 1994. — 177 с.